

ZARATA: KUTSADURA IKUSEZINA ETA AHAZTUA

Posted on 14/10/2020 by Naider

Herritarrek gero eta kontzientzia handiagoa dute kutsatutako ingurunea ingurumenarentzat eta gizakien osasunarentzat kaltegarria dela. Euskadin eta Europan, gaur egungo hiriak urrun daude lurzorua, ura eta airea nabarmen kutsatuta zeuden hiri industrialetatik.

Jada ez da hain ohikoa industriaguneetatik ke zutabeak ateratzen ikustea edo Londres bezalako hirietan ikatza erretzeak eragindako smog-atalak ikustea. Hiriak zeharkatzen dituzten ibaiak nola garbitzen ari diren ere ikusten dugu. Horrez gain, hiri barruko lurzoru arriskutsuenak deskontaminatu egin dira azken hamarkadetan.

Baina hiru kutsadura ezagunenetatik haratago, lurra, ura eta airea, garrantzitsua da beste kutsadura mota bati erreparatzea, a priori ikusezina, baina errealitatean, ikusezina. Hau kutsadura akustikoa da, denek jasaten eta baztertzen duten baina erraz ahazten den kutsadura mota bat. Buruko osasunerako kutsadurarik kaltegarriena ere bada, hauek bezala bere kausa ere ahaztu egiten baita.

Herritarrek zarata hautematen dute, eta egunero egiten dute, baina horrekin bizitzen ikasi behar izan dute, erresignatu egin dute euren egunerokotasunean presente edukitzearekin. Horrek gaia eztabaidaren erdigunetik kentzen duela dirudi. Erakundeek emisio akustikoak legez eta kontrolatzen dituzte, baina inoiz ez eraginkortasunez betetzeko OMEk (Osasunaren Mundu Erakundea) proposatutako osasun-atalaseak. Ekintza batzuk gorabehera, administrazio publikoak ez du egiturazko aldaketarik proposatzen. Euskal Herrian, udalek zarata-mapak edukitzea eta 5 urtean behin eguneratzea eskatzen dute. Kontua da, mapak ikusita, ba al dago asmo handinahiko planik biztanleriaren bizi-kalitatea hobetzeko?

Asmoa eta kontzientzia handiagoa dago airearen kutsadurari buruz. Airearen kutsaduraz hitz egiten eta eztabaidatzen da maizago. Eta denek jakin dute osasuna gutxitzen duela eta biztanleriaren bizi-itxaropena murrizten duela. Bestalde, irudimen kolektibotik ez dugu zarata heriotzarekin edo osasun arazoekin lotzen airearen kutsadurarekin gero eta gehiago egiten dugun bezala. Eta hori egitea garrantzitsua da, kutsadura akustikoa ere lehen mailako arazoa baita. Europako Ingurumen Agentziak (EEE) egindako ikerketa baten arabera, zaratak 72.000 ospitaleratze eta 16.600 heriotza goiztiar eragiten ditu urtero Europan.

Ospitalizazioetatik edo heriotza goiztiarrez harago, kutsadura akustikoak gure osasunari ere eragiten dio, halako muturretara joan beharrik gabe. Eta hori ez da beti datuekin kontatzen. Zaratak gaixotasun psikosomatikoak eragiten eta/edo areagotzen ditu, hala nola arnas asaldura, pultsuaren azelerazioa, odol-presioa handitzea, buruko mina. Muturreko eta etengabeko soinuak izanez gero, gastritisa, kolitisa edota bihotzekoak ere sortzen dira. Zaratak estres, depresioa, antsietatea edo histeria pasarteak ere sor ditzake. Gaixotasun mentalarekin estu lotuta dagoen kutsadura. Entzumen galera zaratarekiko etengabeko esposizioarekin ere lotuta dago.

Kutsadura akustiko honek gure portaeran ere eragiten du, gure osasun mentalaz haratago. Memoria eta arreta falta murrizten ditu, eta horrek lanaren produktibitateari eragiten dio. Are gehiago, herritarrek oldarkorragoak eta sumingarriagoak bilatzera iristen dira, eta horrek haien gizarte-harremanetan eragiten du. Soinu arazoa izan arren, badirudi isildu egin dela. Zaratak, gure eguneroko bizitzaren bigarren plano batera utzita, etengabe jarraitzen du, gure auzoak eta adimenak kutsatuz.

Bartzelona akustikoki kutsatuen zazpigarren hiria da *The World Hearing-ek 2018an egindako Rankingaren arabera*. 2014ko ikerketaren arabera, Zarata eta Osasuna Bartzelonan, gehiago Herritarren %40 egunez 65 dB-tik gorako zarata mailarekin bizi zen, OMEren atalasea markatzen duena. GAESek pertzepzio-azterketa bat egin zuen, eta ondorio nagusi hauek izan ziren: bartzelonarren % 87k baino gehiagok uste du hiri zaratatsu batean bizi dela eta % 85ek baino gehiagok uste duela biztanleriak oraindik ez duela zarata arazoaz eta horrek osasunean duen eraginaz guztiz jabetzen.

Baina zeintzuk dira OMEk ezartzen dituen mugak kutsadura akustikorik gabeko inguruneaz gozatu ahal izateko?

OMEk 65 dB-tik gorako soinu gisa definitzen du zarata. Hau kaltegarria bihurtzen da 75 dB-tan eta mingarria 120 dB-tan. Egunko eta gaueko zarataren artean muga desberdinak ezartzen dira. Egunean zehar 65 dB ez gainditzea gomendatzen da eta gauez, ez dugu 30 dB baino gehiagoko esposiziorik izan behar, gainera, inoiz ez dugu loa galarazten duen 45 dB-ra iritsi behar.

Hauek zarata-mailak eta entzumen-galerarekin eta elkarriketarako gaitasunarekin duten lotura dira:

Niveles de sonido	Efectos de los decibelios	dB	Discurso	Ejemplos comparativos de Los niveles de ruido
Sonidos más altos posibles	Discapacidad/pérdida permanente del oído	194	Discurso imposible	Ondas de choque
Sonidos ensordecedores	Ruptura del tímpano	150	Discurso imposible	Pistola Despegue de un jet en pista Pistola de fogueo
	Discapacidad/pérdida inmediata posible del oído	140	Discurso imposible Náuseas tras varios minutos	Cubierta de un portaaviones Rifle Petardo
	Umbral del dolor Vibración del tímpano	130	Exposición máxima recomendada al ruido con protección auditiva	Avión de hélice Explosión de un globo Martillo neumático
	Umbral de incomodidad Doloroso (32 veces igual de alto que 70 dB)	120	Discurso posible Esfuerzo vocal máximo	Soplete de oxígeno Martillo neumático Trueno
Sonidos extremadamente altos	Umbral medio del dolor para humanos (16 veces igual de alto que 70 dB)	110	Discurso posible pero imposible de entender	Música rock en vivo Máquina remachadora
Sonidos muy altos	Discapacidad auditiva seria tras 8 horas de exposición (8 veces igual de alto que 70 dB)	100	Discurso posible pero imposible de entender	Cortadora de césped con motor Discoteca
	Discapacidad auditiva probable tras 8 horas de exposición (4 veces igual de alto que 70 dB)	90	Conversación prácticamente imposible	Motocicleta, camión diésel Batidora de alimentos Fábrica ruidosa, obra de construcción
	Discapacidad auditiva posible tras 8 horas de exposición (2 veces igual de alto que 70 dB)	80	Conversación difícil	Tren de mercancías a una distancia de 15 m Silbido, secador de pelo Fábrica con ruido medio, molinillo
Sonidos altos	Base arbitraria de comparación (sonido alto molesto sobre los 70 dB)	70	Conversación posible pero en voz alta	Aspiradora Ducha, tocar el piano Ruido callejero severo
Ruidos bajos	Sin efectos perjudiciales (la mitad de alto que 70 dB)	60	Conversación en un restaurante	Oficina de negocios Impresora láser/inyección Ruido callejero ligero
	Sin efectos perjudiciales (1/4 de alto que 70 dB)	50	Conversación en casa	Nevera Lluvia moderada Barrio tranquilo
Sonidos débiles	Sin efectos perjudiciales (1/8 de alto que 70 dB)	40	Conversación silenciosa	Biblioteca Oficina privada Límite más bajo de sonido ambiental urbano
Sonidos muy débiles	Sin efectos perjudiciales (1/16 de alto que 70 dB)	30	Susurro	Dormitorio Zona rural muy tranquila
	Sin efectos perjudiciales	20	Sonidos apenas audibles	Teatro vacío Tictac del reloj Mosquito
Sonidos silenciosos	Sin efectos perjudiciales	10	Sonidos apenas audibles	Respiración normal Aguja cayendo desde 1 centímetro oída a una distancia de 1 metro Crujido de hojas
Los sonidos más débiles posibles	Sin efectos perjudiciales	0	Silencio	

www.sirenaselectronicas.com

Zeintzuk izan daitezke kutsatzaile mota honi behar bezala aurre egiteko ezarri beharreko neurriak?

Hirietako zarataren %80 inguru horrek sortzen du ibilgailuen zirkulazioa. Beste arrazoi batzuk igarotzea dira trenbideak, obrak eta aisialdia. Horrek esan nahi du gehienek

neurriak garraioa elektrifikatzera, kaleak baretzera, hirietan gehienezko abiadura murriztu, murrizten duen asfaltoa sartu zarata, hiriak naturalizatu eta zaratarik gabeko espazioak sortu barruan hiri-esparruak. Tira, garrantzitsua da zarata murriztea, baina garrantzitsua ere bada isiltasun lekuak eskaini.

Gure hirietatik kutsatzaile isil baina ozena ateratzeko garaia da.

Aitor Mingo Bilbao

Hirietan eta Iraunkortasunean Masterra

NAIDER

Mimi Hearing Technologies GmbH, OMS eta SINTEFen datuekin prestatutako sailkapena

DKV-GAES Zarata eta Osasunaren Behatokiak eta elkarlanean egindako azterketa
ECODES
ekin

There are no comments yet.